

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในการจัดกระทำและแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ ไว้ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน การแจกแจงแบบ t (Independent Sample t-test)

df แทน ระดับชั้นของความเป็นอิสระ

Sig. แทน ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม โดยมีลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยวิเคราะห์ t-test จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

4. วิเคราะห์ค่าร้อยละแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า จากจำนวน แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 322 ชุด ได้รับคืนทั้งหมด 322 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ดังแสดงในตารางที่ 2 - 13 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	การปฏิบัติ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา	3.54	0.28	มาก	3.24	0.28	ปานกลาง	3.29	0.30	ปานกลาง
2	การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.57	0.32	มาก	3.37	0.36	ปานกลาง	3.41	0.36	ปานกลาง
3	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	3.49	0.24	ปานกลาง	3.31	0.26	ปานกลาง	3.34	0.27	ปานกลาง
4	การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา	3.52	0.30	มาก	3.35	0.30	ปานกลาง	3.38	0.31	ปานกลาง
	โดยรวม	3.53	.015	มาก	3.32	0.16	ปานกลาง	3.36	0.18	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา
 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
 พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ
 ด้านที่ 2 การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.41$) ด้านที่ 4 การปฏิรูประบบ
 บริหารการศึกษา ($\bar{X} = 3.38$) ด้านที่ 3 การปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการ
 เรียนการสอน ($\bar{X} = 3.34$) และด้านที่ 1 การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.29$)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูป
 การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ
 มาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านที่ 2 การปฏิรูปครูและ
 บุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.57$) ด้านที่ 1 การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.54$)
 และด้านที่ 4 การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา ($\bar{X} = 3.52$) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน
 คือ ด้านที่ 3 การปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.49$)

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูป
 การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ใน
 ระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านที่ 2 การปฏิรูปครู
 และบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.37$) ด้านที่ 4 การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา ($\bar{X} = 3.35$)
 ด้านที่ 3 การปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.31$)
 และด้านที่ 1 การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.24$)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จำนวนตามสถานภาพ ด้านที่ 1
ด้านการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา โดยรวมและรายชื่อ

ข้อ	การปฏิบัติ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	โรงเรียนมีการวางแผน/โครงการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	3.29	0.73	ปานกลาง	3.19	0.74	ปานกลาง	3.21	0.74	ปานกลาง
2	จัดทำแผนแม่บทพัฒนาโรงเรียนตามภารกิจหลักทุกด้าน	3.49	0.73	ปานกลาง	3.16	0.80	ปานกลาง	3.22	0.80	ปานกลาง
3	โรงเรียนจัดให้มีแผนผังแม่บทอาคารสถานที่อย่างเต็มรูป	3.57	0.82	มาก	3.19	0.77	ปานกลาง	3.22	0.80	ปานกลาง
4	โรงเรียนจัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษา (School Mapping) ของโรงเรียน	3.56	0.65	มาก	3.12	0.78	ปานกลาง	3.20	0.79	ปานกลาง
5	โรงเรียนจัดให้มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ หอมน้ำห้องส้วม อาคารเอนกประสงค์ สนามกีฬา อย่างครบถ้วนและเหมาะสม	3.63	0.64	มาก	3.15	0.79	ปานกลาง	3.24	0.79	ปานกลาง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
6	โรงเรียนจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมใน ชั้นเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	3.59	0.72	มาก	3.26	0.79	ปานกลาง	3.31	0.79	ปานกลาง
7	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือจากทุก ฝ่ายในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและธรรมชาติ ในโรงเรียน	3.56	0.75	มาก	3.23	0.82	ปานกลาง	3.29	0.82	ปานกลาง
8	ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนา อาคารสถานที่ สนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์	3.63	0.74	มาก	3.39	0.85	ปานกลาง	3.43	0.84	ปานกลาง
9	และแรงงานที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้นและ จัดระบบการดูแล บำรุงรักษาความสะอาด ความ สวยงาม ร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนอยู่เสมอ	3.75	0.78	มาก	3.35	0.85	ปานกลาง	3.42	0.85	ปานกลาง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
10	มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ และอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	3.38	0.81	ปานกลาง	3.35	0.74	ปานกลาง	3.36	0.75	ปานกลาง
	โดยรวม	3.54	0.28	มาก	3.24	0.28	ปานกลาง	3.29	0.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 สภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านที่ 1 การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 8 ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคารสถานที่ สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และแรงงานที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.43$) ข้อ 9 โรงเรียนปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้นและจัดระบบการดูแล บำรุงรักษาความสะอาดสวยงาม ร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.42$) และ ข้อ 10 มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.36$)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านที่ 1 การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือข้อ 9 โรงเรียนปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้นและจัดระบบการดูแล บำรุงรักษาความสะอาดสวยงาม ร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.75$) ข้อ 8 ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคารสถานที่ สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และแรงงานที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.63$) และข้อ 5 โรงเรียน จัดให้มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำห้องส้วม อาคารเอนกประสงค์ สนามกีฬาอย่างครบถ้วนและเหมาะสม ($\bar{X} = 3.63$) อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 2 จัดทำแผนแม่บทพัฒนาโรงเรียนตามภารกิจหลักทุกด้าน ($\bar{X} = 3.49$) ข้อ 10 มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.38$) และข้อ 1 โรงเรียนมีการวางแผน/โครงการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X} = 3.29$)

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านที่ 1 การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 8 ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคารสถานที่ สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และแรงงานที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.39$) ข้อ 9 โรงเรียนปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้นและจัดระบบการดูแล บำรุงรักษาความสะอาดสวยงาม ร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณ โรงเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.35$) และ ข้อ 10 มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.35$)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ
 ด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การปฏิบัติ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
11	ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ที่สถานศึกษาอย่าง สม่ำเสมอและจริงจัง	3.51	0.65	มาก	3.44	0.81	ปานกลาง	3.45	0.78	ปานกลาง
12	ครูมีการเตรียมการสอน แผนการสอนและการ ประเมินผลที่มีคุณภาพ	3.59	0.62	มาก	3.38	0.86	ปานกลาง	3.41	0.83	ปานกลาง
13	ครูมีจิตสำนึกรับผิดชอบ มุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติ งานอย่างมีความสุข	3.49	0.74	ปานกลาง	3.30	0.83	ปานกลาง	3.33	0.82	ปานกลาง
14	โรงเรียนมีครูผู้สอนและบุคลากรอื่นครบตามเกณฑ์	3.59	0.75	มาก	3.35	0.87	ปานกลาง	3.40	0.85	ปานกลาง
15	มีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม สัมมนา อบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	3.57	0.77	มาก	3.40	0.87	ปานกลาง	3.43	0.81	ปานกลาง
16	มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความก้าวหน้า มี ความมุ่งมั่นในอาชีพและมีขวัญกำลังใจ	3.54	0.77	มาก	3.44	0.87	ปานกลาง	3.46	0.87	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
17	มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและแสวงหาความรู้และสร้างนวัตกรรมเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ	3.57	0.82	มาก	3.35	0.83	ปานกลาง	3.37	0.83	ปานกลาง
18	ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทำงานร่วมกันตามแนวระบอบประชาธิปไตย	3.77	0.75	มาก	3.43	0.90	ปานกลาง	3.49	0.88	ปานกลาง
19	จัดให้มีบุคลากรภายนอก องค์กรชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรหรือแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียน	3.64	0.74	มาก	3.37	0.81	ปานกลาง	3.42	0.80	ปานกลาง
20	มีการจัดทำสรุปรายงานการปฏิบัติงาน จัดทำเพิ่มสะสมผลงาน การนำเสนอผลงานของครูที่เกิดจากการพัฒนาตนเอง	3.45	0.70	ปานกลาง	3.30	0.80	ปานกลาง	3.33	0.78	ปานกลาง
	โดยรวม	3.57	0.32	มาก	3.37	0.36	ปานกลาง	3.41	0.36	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 18 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทำงานร่วมกันตามแนวระบอบประชาธิปไตย ($\bar{X}=3.49$) ข้อ 16 มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความก้าวหน้า มีความมั่นคงในอาชีพและมีขวัญกำลังใจ ($\bar{X}=3.46$) และข้อ 11 ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ที่สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและจริงจัง ($\bar{X}=3.45$)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านที่ 2 การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ข้อ 18 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทำงานร่วมกันตามแนวระบอบประชาธิปไตย ($\bar{X}=3.77$) ข้อ 19 จัดให้มีบุคลากรภายนอก องค์กรชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรหรือแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ($\bar{X}=3.64$) และข้อ 14 โรงเรียนมีครูผู้สอนและบุคลากรอื่นครบตามเกณฑ์ ($\bar{X}=3.59$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ข้อ 13 ครูมีจิตสำนึกรับผิดชอบ มุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีความสุข ($\bar{X}=3.49$) และข้อ 20 มีการจัดทำสรุปรายงานการปฏิบัติงาน จัดทำเพิ่มสะสมผลงาน การนำเสนอผลงานของครูผู้สอนที่เกิดจากการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=3.45$)

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านที่ 2 การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 16 มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความก้าวหน้า มีความมั่นคงในอาชีพและมีขวัญกำลังใจ ($\bar{X}=3.44$) และข้อ 11 ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ที่สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและจริงจัง ($\bar{X}=3.44$) ข้อ 18 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทำงานร่วมกันตามแนวระบอบประชาธิปไตย

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จันแนกตามสถานภาพ ด้านที่ 3
ด้านการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การปฏิบัติ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
21	โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับ	3.49	0.73	ปานกลาง	3.33	0.79	ปานกลาง	3.36	0.78	ปานกลาง
22	การเปลี่ยนแปลงของสังคมและการพัฒนาประเทศ มีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน	3.56	0.77	มาก	3.32	0.78	ปานกลาง	3.36	0.79	ปานกลาง
23	องค์กร ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรและเป็นแหล่งวิทยากร แหล่งเรียนรู้ และสถานที่ฝึกสำหรับนักเรียน	3.57	0.68	มาก	3.35	0.81	ปานกลาง	3.39	0.79	ปานกลาง
24	จัดการเรียนการสอนที่เน้นพื้นฐานภาษาไทย คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	3.36	0.74	ปานกลาง	3.31	0.82	ปานกลาง	3.32	0.80	ปานกลาง
25	จัดการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้ภาษา อังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.35	0.79	ปานกลาง	3.41	0.82	ปานกลาง	3.40	0.81	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
26	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ นักเรียนแสดงหาความรู้และปฏิบัติจริงในสภาพ แวดล้อมและวิถีชีวิตประจำวัน	3.42	0.70	ปานกลาง	3.32	0.80	ปานกลาง	3.33	0.78	ปานกลาง
27	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ห้อง ปฏิบัติการทางภาษา ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด	3.50	0.80	ปานกลาง	3.29	0.82	ปานกลาง	3.32	0.82	ปานกลาง
28	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านดนตรี นาฏศิลป์และศิลปะ	3.42	0.70	ปานกลาง	3.26	0.83	ปานกลาง	3.28	0.81	ปานกลาง
29	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านกีฬา นันทนาการและให้นักเรียนได้ออกกำลังกาย อย่างสม่ำเสมอ	3.56	0.73	มาก	3.29	0.82	ปานกลาง	3.33	0.81	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้าน การปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 25 จัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X}=3.40$) ข้อ 31 โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะชีวิต เพื่อให้นักเรียนรู้จักป้องกันตนเองให้ปราศจากโรคและสิ่งเสพติด มีเจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X}=3.40$) และ ข้อ 23 องค์กร ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและเป็นแหล่งวิทยากร แหล่งเรียนรู้และสถานที่ฝึกสำหรับนักเรียน ($\bar{X}=3.39$)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูป การศึกษา ด้านที่ 3 การปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 32 โรงเรียนจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ($\bar{X}=3.66$) ข้อ 31 โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะชีวิต เพื่อให้นักเรียนรู้จักป้องกัน ตนเองให้ปราศจากโรคและสิ่งเสพติด มีเจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X}=3.61$) และข้อ 23 องค์กร ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและเป็นแหล่ง วิทยากร แหล่งเรียนรู้และสถานที่ฝึกสำหรับนักเรียน ($\bar{X}=3.57$) อยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 27 โรงเรียนจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด ($\bar{X}=3.50$) ข้อ 21 โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงของสังคมและการพัฒนาประเทศ ($\bar{X}=3.49$) และ ข้อ 26 โรงเรียนจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยให้นักเรียนแสวงหาความรู้และปฏิบัติจริงในสภาพแวดล้อมและ วิถีชีวิตประจำวัน ($\bar{X}=3.42$)

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูป การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ใน ระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 25 จัดการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X}=3.41$)

ข้อ 31 โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะชีวิต เพื่อให้นักเรียนรู้จัก
ป้องกันตนเองให้ปราศจากโรคและสิ่งเสพติด มีเจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
($\bar{X}=3.36$) และข้อ 23 องค์กร ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและ
เป็นแหล่งวิทยากร แหล่งเรียนรู้และสถานที่ฝึกสำหรับนักเรียน ($\bar{X}=3.35$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จำนวนตามสถานภาพ
 ด้านการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา โดยรวมและรายชื่อ

ข้อ	การปฏิบัติ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
33	โรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และ ปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง	3.45	0.80	ปานกลาง	3.32	0.78	ปานกลาง	3.34	0.79	ปานกลาง
34	บริหารโรงเรียน โดยใช้แผนยุทธศาสตร์และแผน ปฏิรูปโรงเรียน	3.53	0.77	มาก	3.26	0.74	ปานกลาง	3.31	0.75	ปานกลาง
35	กรรมการสถานศึกษา องค์กรท้องถิ่น ผู้นำชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาการศึกษาของ โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.54	0.80	มาก	3.38	0.75	ปานกลาง	3.41	0.76	ปานกลาง
36	โรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการตามภารกิจของโรงเรียน ให้แผน ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นพื้นฐาน	3.57	0.70	มาก	3.41	0.83	ปานกลาง	3.44	0.81	ปานกลาง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
37	มีการจัดทำคู่มือเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ครบทุกด้านทั้งในด้านวิชาการ บุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ อาคาร สถานที่ ความสัมพันธ์กับชุมชนและงาน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.52	0.73	มาก	3.36	0.83	ปานกลาง	3.39	0.81	ปานกลาง
38	โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน	3.36	0.74	ปานกลาง	3.43	0.74	ปานกลาง	3.41	0.74	ปานกลาง
39	มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและทันสมัย ตลอดจนการประชาสัมพันธ์งานที่ดำเนินงานให้บุคลากร ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ	3.52	0.75	มาก	3.35	0.79	ปานกลาง	3.38	0.78	ปานกลาง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
40	โรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล การดำเนินงานของโรงเรียน	3.63	0.77	มาก	3.26	0.70	ปานกลาง	3.53	0.73	มาก
	โดยรวม	3.52	0.30	มาก	3.35	0.30	ปานกลาง	3.38	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 36 โรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการตามภารกิจของโรงเรียนในแผนปฏิบัติการตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}=3.44$) ข้อ 35 กรรมการสถานศึกษา องค์กรท้องถิ่น ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.41$) ข้อ 38 โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องนำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.41$)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านที่ 4 การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 40 โรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงานของโรงเรียน ($\bar{X}=3.63$) ข้อ 36 โรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการตามภารกิจของโรงเรียนในแผนปฏิบัติการตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}=3.57$) และข้อ 34 บริหารโรงเรียนโดยใช้แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิรูปโรงเรียน ($\bar{X}=3.56$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ข้อ 33 โรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง ($\bar{X}=3.45$) และข้อ 38 โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องนำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.36$)

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านที่ 4 การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 38 โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องนำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.43$) ข้อ 36 โรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการตามภารกิจของโรงเรียนในแผนปฏิบัติการตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}=3.41$) และข้อ 35 กรรมการสถานศึกษา องค์กรท้องถิ่น ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.38$)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จำนวนตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	การปฏิบัติ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดใหญ่			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา	3.35	0.33	ปานกลาง	3.26	0.28	ปานกลาง	3.31	0.30	ปานกลาง
2	การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.47	0.41	ปานกลาง	3.37	0.32	ปานกลาง	3.42	0.36	ปานกลาง
3	การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	3.36	0.28	ปานกลาง	3.33	0.26	ปานกลาง	3.36	0.27	ปานกลาง
4	การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา	3.39	0.34	ปานกลาง	3.37	0.29	ปานกลาง	3.40	0.31	ปานกลาง
	โดยรวม	3.39	0.21	ปานกลาง	3.33	0.15	ปานกลาง	3.37	0.18	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านที่ 2 การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.42$) ด้านที่ 4 การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา ($\bar{X} = 3.40$) ด้านที่ 3 การปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.36$) และ ด้านที่ 1 การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.31$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านที่ 2 การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.47$) ด้านที่ 4 การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา ($\bar{X} = 3.39$) ด้านที่ 3 การปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.36$) และ ด้านที่ 1 การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.35$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านที่ 2 การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.37$) ด้านที่ 4 การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา ($\bar{X} = 3.37$) ด้านที่ 3 การปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.33$) และด้านที่ 1 การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.26$)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จำนวนตามขนาดโรงเรียน
 ด้านด้านการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การปฏิบัติ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดใหญ่			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	โรงเรียนมีการวางแผน/โครงการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	3.23	0.75	ปานกลาง	3.20	0.74	ปานกลาง	3.21	0.74	ปานกลาง
2	จัดทำแผนแม่บทพัฒนาโรงเรียนตามภารกิจหลัก ทุกด้าน	3.28	0.72	ปานกลาง	3.19	0.84	ปานกลาง	3.22	0.80	ปานกลาง
3	โรงเรียนจัดให้มีแผนผังแม่บทอาคารสถานที่ อย่างเต็มรูป	3.22	0.70	ปานกลาง	3.28	0.84	ปานกลาง	3.26	0.79	ปานกลาง
4	โรงเรียนจัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษา (School Mapping) ของโรงเรียน	3.17	0.79	ปานกลาง	3.21	0.76	ปานกลาง	3.20	0.77	ปานกลาง
5	โรงเรียนจัดให้มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำห้องส้วม อาคารเอนกประสงค์ สนามกีฬา อย่างครบถ้วนและเหมาะสม	3.48	0.78	ปานกลาง	3.09	0.78	ปานกลาง	3.24	0.79	ปานกลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดใหญ่			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
6	โรงเรียนจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	3.47	0.77	ปานกลาง	3.22	0.78	ปานกลาง	3.31	0.79	ปานกลาง
7	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและธรรมชาติในโรงเรียน	3.36	0.82	ปานกลาง	3.24	0.81	ปานกลาง	3.29	0.82	ปานกลาง
8	ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคารสถานที่ สนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์	3.46	0.79	ปานกลาง	3.41	0.86	ปานกลาง	3.43	0.84	ปานกลาง
9	และแรงงานที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้นและจัดระบบการดูแล บำรุงรักษาความสะอาด ความสวยงาม ร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนอยู่เสมอ	3.44	0.83	ปานกลาง	3.41	0.86	ปานกลาง	3.42	0.85	ปานกลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดใหญ่			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
10	มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ และอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	3.36	0.74	ปานกลาง	3.26	0.76	ปานกลาง	3.36	0.75	ปานกลาง
	โดยรวม	3.35	0.33	ปานกลาง	3.26	0.88	ปานกลาง	3.31	0.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 8 ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคารสถานที่ สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์แรงงานที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.43$) ข้อ 9 โรงเรียนปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น และจัดระบบการดูแล บำรุงรักษาความสะอาดความสวยงาม ร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณโรงเรียน อยู่เสมอ ($\bar{X}=3.42$) และ ข้อ 10 มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบและอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.36$)

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านที่ 1 การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 5 โรงเรียนจัดให้มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำห้องส้วม อาคารเอนกประสงค์ สนามกีฬา อย่างครบถ้วนและเหมาะสม ($\bar{X}=3.48$) ข้อ 6 โรงเรียนจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.47$) และข้อ 8 ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคารสถานที่ สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์แรงงานที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.46$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านที่ 1 การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 8 ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคารสถานที่ สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์แรงงานที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.41$) ข้อ 9 โรงเรียนปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้นและจัดระบบการดูแล บำรุงรักษาความสะอาดความสวยงาม ร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณโรงเรียน อยู่เสมอ ($\bar{X}=3.41$) และ ข้อ 10 มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบและอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.36$)

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน
ด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมและรายชื่อ

ข้อ	การปฏิบัติ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดใหญ่			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
11	ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ที่สถานศึกษาอย่าง สม่ำเสมอและจริงจัง	3.54	0.79	มาก	3.40	0.77	ปานกลาง	3.45	0.78	ปานกลาง
12	ครูมีการเตรียมการสอน แผนการสอนและการ ประเมินผลที่มีคุณภาพ	3.53	0.80	มาก	3.34	0.84	ปานกลาง	3.41	0.83	ปานกลาง
13	ครูมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อ มุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติ งานอย่างมีความสุข	3.43	0.85	ปานกลาง	3.27	0.79	ปานกลาง	3.33	0.82	ปานกลาง
14	โรงเรียนมีครูผู้สอนและบุคลากรอื่นครบตามเกณฑ์	3.37	0.86	ปานกลาง	3.41	0.85	ปานกลาง	3.40	0.85	ปานกลาง
15	มีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม สัมมนา อบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	3.44	0.86	ปานกลาง	3.42	0.77	ปานกลาง	3.43	0.81	ปานกลาง
16	มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความก้าวหน้า มี ความมั่นใจในอาชีพและมีขวัญกำลังใจ	3.50	0.82	ปานกลาง	3.43	0.90	ปานกลาง	3.46	0.87	ปานกลาง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดใหญ่			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
17	มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและแสวงหาความรู้และสร้างนวัตกรรมเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ	3.50	0.85	ปานกลาง	3.29	0.81	ปานกลาง	3.37	0.83	ปานกลาง
18	ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทำงานร่วมกันตามแนวระบอบประชาธิปไตย	3.53	0.90	มาก	3.47	0.87	ปานกลาง	3.49	0.88	ปานกลาง
19	จัดให้มีบุคลากรภายนอก องค์กรชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรหรือแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียน	3.52	0.81	มาก	3.35	0.79	ปานกลาง	3.42	0.80	ปานกลาง
20	มีการจัดทำสรุปรายงานการปฏิบัติงาน จัดทำเพิ่มสะสมผลงาน การนำเสนอผลงานของครูที่เกิดจากการพัฒนาตนเอง	3.33	0.84	ปานกลาง	3.33	0.75	ปานกลาง	3.33	0.78	ปานกลาง
	โดยรวม	3.47	0.41	ปานกลาง	3.37	0.32	ปานกลาง	3.42	0.36	ปานกลาง

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จำนวนตามขนาดโรงเรียน
ด้านการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การปฏิบัติ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดใหญ่			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
21	โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและการพัฒนาประเทศ	3.42	0.86	ปานกลาง	3.32	0.73	ปานกลาง	3.36	0.78	ปานกลาง
22	มีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน	3.39	0.81	ปานกลาง	3.34	0.88	ปานกลาง	3.36	0.79	ปานกลาง
23	องค์กร ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรและเป็นแหล่งวิทยากร แหล่งเรียนรู้ และสถานที่ฝึกสำหรับนักเรียน	3.40	0.77	ปานกลาง	3.38	0.81	ปานกลาง	3.39	0.79	ปานกลาง
24	จัดการเรียนการสอนที่เน้นพื้นฐานภาษาไทย คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	3.32	0.77	ปานกลาง	3.32	0.83	ปานกลาง	3.32	0.80	ปานกลาง
25	จัดการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้ภาษา อังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.37	0.75	ปานกลาง	3.42	0.83	ปานกลาง	3.40	0.81	ปานกลาง

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดใหญ่			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
26	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ นักเรียนแสดงหาความรู้และปฏิบัติจริงในสภาพ แวดล้อมและวิถีชีวิตประจำวัน	3.37	0.75	ปานกลาง	3.31	0.80	ปานกลาง	3.33	0.78	ปานกลาง
27	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ห้อง ปฏิบัติการทางภาษา ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด	3.32	0.85	ปานกลาง	3.32	0.80	ปานกลาง	3.32	0.82	ปานกลาง
28	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านดนตรี นาฏศิลป์และศิลปะ	3.33	0.83	ปานกลาง	3.25	0.80	ปานกลาง	3.28	0.81	ปานกลาง
29	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านกีฬา นันทนาการและให้นักเรียนได้ออกกำลังกาย อย่างสม่ำเสมอ	3.36	0.79	มาก	3.32	0.82	ปานกลาง	3.33	0.81	ปานกลาง

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดใหญ่			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
30	โรงเรียนจัดให้มีการวัดประเมินคุณภาพการศึกษา ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน กลางปี และปลายปี ตามวัตถุประสงค์และสภาพจริง	3.33	0.78	ปานกลาง	3.19	0.65	ปานกลาง	3.25	0.71	ปานกลาง
31	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อ ฝึกทักษะชีวิต เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักป้องกัน ตนเองให้ปราศจากโรคและสิ่งเสพติด มีเจตคติ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3.37	0.80	ปานกลาง	3.42	0.78	ปานกลาง	3.40	0.79	ปานกลาง
32	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีสภาพ แวดล้อมที่เอื้อต่อวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย	3.38	0.85	ปานกลาง	3.36	0.74	ปานกลาง	3.37	0.79	ปานกลาง
	โดยรวม	3.36	0.28	ปานกลาง	3.33	0.26	ปานกลาง	3.36	0.27	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ข้อ 25 จัดการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้ภาษา อังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X}=3.40$) ข้อ 31 โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะชีวิต เพื่อให้ นักเรียนได้รู้จักป้องกันตนเองให้ปราศจากโรคและสิ่งเสพติด มีเจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X}=3.40$) และข้อ 23 องค์กร ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และเป็นแหล่งวิทยากร แหล่งเรียนรู้และสถานที่ฝึกสำหรับนักเรียน ($\bar{X}=3.39$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกโรงเรียนข้อ 21 มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการพัฒนาประเทศ ($\bar{X}=3.42$) ข้อ 23 องค์กร ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและเป็นแหล่งวิทยากร แหล่งเรียนรู้และสถานที่ฝึกสำหรับนักเรียน ($\bar{X}=3.40$) และข้อ 22 มีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.39$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ข้อ 25 จัดการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้ภาษา อังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ($\bar{X}=3.42$) ข้อ 31 โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะชีวิต เพื่อให้ นักเรียนได้รู้จักป้องกันตนเองให้ปราศจากโรคและสิ่งเสพติด มีเจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X}=3.42$) และข้อ 23 องค์กร ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและเป็นแหล่งวิทยากร แหล่งเรียนรู้ และสถานที่ฝึกสำหรับนักเรียน ($\bar{X}=3.38$)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดใหญ่			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
37	มีการจัดทำคู่มือเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ครบทุกด้านทั้งในด้านวิชาการ บุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ อาคาร สถานที่ ความสัมพันธ์กับชุมชนและงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.42	0.80	มาก	3.38	0.82	ปานกลาง	3.39	0.81	ปานกลาง
38	โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน	3.44	0.77	ปานกลาง	3.40	0.72	ปานกลาง	3.41	0.74	ปานกลาง
39	มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและทันสมัย ตลอดจนการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้บุคลากร ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ	3.45	0.82	มาก	3.34	0.75	ปานกลาง	3.38	0.78	ปานกลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติ	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดใหญ่			โดยรวม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
40	โรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล การดำเนินงานของโรงเรียน	3.38	0.74	มาก	3.29	0.71	ปานกลาง	3.33	0.73	มาก
	โดยรวม	3.39	0.34	มาก	3.37	0.29	ปานกลาง	3.40	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ การปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือข้อ 36 โรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการตามภารกิจของโรงเรียนให้แผนปฏิบัติ ตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}=3.44$) ข้อ 38 โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง นำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.41$) และข้อ 37 มีการจัดทำคู่มือเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ครบทุกด้านทั้งในด้านวิชาการ บุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์กับชุมชนและงาน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}=3.39$)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการ ปฏิรูปการศึกษา ด้านที่ การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 36 โรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการตามภารกิจของโรงเรียนให้แผนปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}=3.46$) ข้อ 39 มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและทันสมัย ตลอดจนการ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้บุคลากร ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ($\bar{X}=3.45$) และข้อ 38 โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นำผลที่ได้มา ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.44$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนว ทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 36 โรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการตามภารกิจของโรงเรียนให้แผนปฏิบัติตามเกณฑ์ มาตรฐานขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}=3.42$) ข้อ 35 กรรมการสถานศึกษา องค์กรท้องถิ่น ผู้นำชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.42$) และ ข้อ 38 โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.40$)

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูป
การศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	สถานภาพ	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig. (two-tailed)
1. การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา	ผู้บริหาร	3.54	0.28	7.322	320	.00*
	ครูผู้สอน	3.24	0.28			
2. การปฏิรูปครูและบุคลากร ทางการศึกษา	ผู้บริหาร	3.57	0.32	3.792	320	.00*
	ครูผู้สอน	3.37	0.36			
3. การปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน	ผู้บริหาร	3.49	0.24	4.586	320	.00*
	ครูผู้สอน	3.31	0.26			
4. การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา	ผู้บริหาร	3.52	0.30	3.884	320	.00*
	ครูผู้สอน	3.35	0.30			
โดยรวม	ผู้บริหาร	3.53	0.15	8.785	320	.00*
	ครูผู้สอน	3.32	0.16			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยโดยรวมของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษายิ่งกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมของครูผู้สอน

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการปรับปรุงอื่น ๆ เกี่ยวกับปฏิบัติงานตาม
แนวทางการปฏิรูปการศึกษา

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและจำนวนร้อยละ ของความคิดเห็น จากแบบสอบถาม
ปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลสรุปประเด็นของข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะใน
ประเด็นที่คล้ายคลึงกัน โดยเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย
ที่มีผู้เสนอ 3 อันดับแรกในแต่ละด้าน ดังนี้

ลำดับ ที่	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ด้าน การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา			
1	มีการแต่งตั้งคณะทำงานและการมอบหมายงานที่ชัดเจน	45	13.97
2	มีการประสานงานกับชุมชนในการพัฒนาอาคารสถานที่	33	10.24
3	มีการสรุป รายงานและประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง	27	8.38
รวม		105	32.60
ด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา			
1	ผู้บริหารควรมีความเป็นผู้นำ	65	20.18
2	ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองโดยการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน อย่างต่อเนื่อง	48	14.90
3	มีกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี เช่น กีฬา นันทนาการ	31	9.62
รวม		144	44.72
ด้านการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอน			
1	การเก็บรวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็น ระบบ	52	16.14
2	การเปิด โอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น	39	12.11
3	การเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่นตามโอกาส	22	6.83
รวม		113	35.09

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	ด้านการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา		
1	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน	49	15.21
2	การมีส่วนร่วมของบุคลากรและชุมชนในการวางแผนพัฒนา โรงเรียน	25	7.76
3	มีการสรุป รายงานผลการดำเนินงาน และเผยแพร่ให้ชุมชน ได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง	17	5.27
	รวม	91	28.26

จากตารางที่ 14 พบว่า จากแบบสอบถามปลายเปิดมีผู้เสนอแนะความคิดเห็นในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกของแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

ด้านการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการและ
การมอบหมายงานที่ชัดเจน ควรมีการประสานงานกับชุมชนในการพัฒนาอาคารสถานที่
และมีการสรุป รายงานและประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารควรมีความเป็นผู้นำควรมี
มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองโดยการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องและมี
กิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี เช่น กีฬา นันทนาการ

ด้านการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นระบบ ควรมีการเปิด
โอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และการเข้าร่วมกิจกรรมกับ
ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นตาม โอกาส

ด้านการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
ที่ชัดเจน การมีส่วนร่วมของบุคลากรและชุมชนในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน และมีการสรุป
รายงานผลการดำเนินงาน และเผยแพร่ให้ชุมชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง